

Plan PT/ILC

Obecność substancji niedozwolonych oraz pozostałości chemicznych w żywności i paszach – I/2025

(nazwa PT/ILC)

L.P.	Nazwa i adres organizatora PT/ILC	Krajowe Laboratorium Referencyjne w zakresie badania pozostałości substancji niedozwolonych oraz pozostałości chemicznych i produktów leczniczych u zwierząt i w żywności pochodzenia zwierzęcego Dział Badań Chemicznych Żywności i Pasz, Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy
1	Imię i nazwisko, organizacja koordynatora i innych osób zaangażowanych w projektowanie i działanie programu PT/ILC	Główna osoba do kontaktu: prof. dr hab. Piotr Jedziniak e-mail: piotr.jedziniak@piwet.pulawy.pl sekretariat: dbc@piwet.pulawy.pl Koordynator w ramach podkategorii: <u>‘Steroidy’</u> Runda: PIWet-PT2025/DBC/1 – mocz zwierząt rzeźnych dr Iwona Matraszek-Żuchowska e-mail: iwona.matraszek@piwet.pulawy.pl tel. 81 889 3192 <u>‘Melamina’</u> • Runda: PIWet-PT2025/DBC/2 – mleko dr hab. Tomasz Śniegocki, profesor instytutu e-mail: sniego@piwet.pulawy.pl tel. 81 889 3144 <u>‘Benzoimidazole’</u> • Runda: PIWet-PT2025/DBC/3 – wątroba mgr Konrad Pietruk e-mail: konrad.pietruk@piwet.pulawy.pl tel. 81 889 3143 <u>‘Nikarbazyna’</u> • Runda: PIWet-PT2025/DBC/4 – premiks mgr Konrad Pietruk e-mail: konrad.pietruk@piwet.pulawy.pl tel. 81 889 3143
2	Działania, które będą podzlecane oraz nazwy i adresy podwykonawców włączonych w realizację programu PT/ILC	Nie dotyczy.

3	Kryteria uczestnictwa, które należy spełnić	• Uczestnikami rundy <i>PIWet-PT2025/DBC/1, PIWet-PT2025/DBC/2, PIWet-PT2025/DBC/3</i> mogą być wyłącznie laboratoria urzędowe biorące udział w realizacji Krajowego Planu Kontroli pozostałości zakazanych lub niedopuszczonych substancji farmakologicznie czynnych oraz weterynaryjnych produktów leczniczych u zwierząt i w żywności pochodzenia zwierzęcego - opartego na analizie ryzyka w 2025 r. • Uczestnikami rundy <i>PIWet-PT2025/DBC/4</i> mogą być wyłącznie laboratoria biorące udział w realizacji Planu Urzędowej Kontroli Pasz w 2025 roku
4	Liczba i rodzaj oczekiwanych uczestników programu PT/ILC	Maksymalnie 7 laboratoriów: • <i>PIWet-PT2025/DBC/1</i> • ZHW: Białystok, Katowice, Poznań, Warszawa, PIWet Puławy • <i>PIWet-PT2025/DBC/2</i> • ZHW Kielce • <i>PIWet-PT2025/DBC/3</i> • ZHW: Białystok, Gdańsk, Katowice, Poznań, Wrocław, Warszawa, PIWet Puławy • <i>PIWet-PT2025/DBC/4</i> • ZHW: Białystok, Bydgoszcz, Szczecin, Kraków, PIWet Puławy
5	Wybór wielkości mierzonej (-ych)/ nazwa obiektu lub właściwości objętych badaniem PT/ILC, łącznie z informacją co uczestnicy mają identyfikować, mierzyć lub badać	• <i>PIWet-PT2025/DBC/1</i> <i>Oznaczanie pozostałości hormonów steroidowych: 16β-OH-stanozololu i stanozololu w moczu zwierząt rzeźnych.</i> • <i>PIWet-PT2025/DBC/2</i> • Oznaczanie melaminy w mleku • <i>PIWet-PT2025/DBC/3</i> <i>Oznaczanie leków przeciwwrobaczych w wątrobie</i> • <i>PIWet-PT2025/DBC/4</i> – <i>Oznaczania zawartości nikarbazyny w premiksie</i>
6	Opis zakresu wartości lub właściwości, lub obydwu, spodziewanych dla obiektów PT/ILC	• <i>PIWet-PT2025/DBC/1</i> 16β-OH-stanozolol, stanozolol • <i>PIWet-PT2025/DBC/2</i> Melamina • <i>PIWet-PT2025/DBC/3</i> albendazol, fenbendazol, flubendazol, mebendazol, oksybendazol, tiabendazol, triklabendazol, derkwantel, klorsulon, klozantel, lewamizol, monepantel sulfon, monepantel, morantel, nitroksynil, oksyklozanid, rafoksanid • <i>PIWet-PT2025/DBC/4</i> - nikarbazyna

7	Potencjalne główne źródła błędów występujących w odniesieniu do PT/ILC	• Uszkodzenie próbek w trakcie transportu, • Nieprzestrzeganie harmonogramu małego ILC, • Postępowanie niezgodne z wytycznymi zawartymi w instrukcji dla uczestnika, • Postępowanie niezgodne z wytycznymi zawartymi w odpowiedniej normie badawczej, z której korzysta Uczestnik, • Zmowa lub fałszowanie wyników przez Uczestników.
8	Wymagania dotyczące wytwarzania, nadzorowania jakości, magazynowania i dystrybucji obiektów PT/ILC	Obiekty badań dostarczane są do uczestników za pośrednictwem firmy kurierskiej. Obiekty pakowane są w taki sposób, aby ich właściwości do chwili dostarczenia do Uczestnika nie uległy zmianom.
9	Racjonalne środki zapobiegawcze w celu zapobieżenia znowie pomiędzy uczestnikami lub fałszowaniu wyników oraz procedury, które będą uruchomione jeżeli mieć będzie miejsce podejrzenie znowy lub fałszowania wyników.	W celu zapobieżeniu znowy i fałszowaniu wyników każdy Uczestnik programu pozostaje anonimowy a jego identyfikacja odbywa się za pomocą indywidualnie przypisanego oznaczenia kodowego. Uczestników obowiązuje zasada zachowania poufności. W przypadku podejrzenia fałszowania wyników lub znowy Koordynator powiadamia Uczestnika na piśmie. W przypadku stwierdzenia znowy i/lub fałszowania wyników, rezultaty Uczestnika/Uczestników nie zostaną uwzględnione w raporcie.

10	Opis informacji, którą należy dostarczyć uczestnikom oraz harmonogram realizacji kolejnych etapów programu	Zgłoszenie uczestnictwa w programie następuje po zalogowaniu się w portalu elektronicznym dostępnym pod adresem www.eklient.piwet.pulawy.pl zakładka 'Badanie biegłości', poprzez wybór dostępnych badań biegłości spośród kategorii „Obecność substancji niedozwolonych oraz pozostałości chemicznych w żywności i paszach” przed upływem terminu nadsyłania zgłoszeń. Uczestnik w systemie e-klient ma nadany kod, pod którym przedstawione zostaną wyniki badań w Sprawozdaniu z badań. Organizator w systemie e-klient dokonuje potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia poprzez zatwierdzenie jego udziału w badaniach. Brak zatwierdzenia w wyznaczonym terminie należy niezwłocznie zgłosić Organizatorowi na adres e-mail. Zgłoszenia uczestnictwa przesłane inną drogą niż przez portal www.eklient.piwet.pulawy.pl oraz po upływie terminu nadsyłania zgłoszeń nie będą uwzględniane. Wraz z obiektami badań Uczestnicy otrzymują: • list przewodni, • formularz 'Potwierdzenie otrzymania obiektów PT/ILC' (I-11/DBC/F-07), który należy wypełnić i odesłać na adres e-mail Koordynatora niezwłocznie po otrzymaniu obiektów, • instrukcję dla uczestników (I-11/DBC/F-06) zawierającą informacje dotyczące obiektu badań oraz sposobu postępowania z obiektem. Uczestnicy uzyskane przez siebie wyniki badań raportują w systemie www.eklient.piwet.pulawy.pl w terminie podanym w harmonogramie. Organizator sporządza sprawozdanie z badań w terminie wskazanym w harmonogramie.
11	Częstość lub daty dystrybucji obiektów PT/ILC do uczestników, ostateczne terminy przekazania wyników przez uczestników i, jeżeli zasadne, daty, kiedy uczestnicy powinni wykonać badania lub pomiary	Harmonogram: • <i>Rundy: PIWet-PT2025/DBC/1, PIWet-PT2025/DBC/2, PIWet-PT2025/DBC/3, PIWet-PT2025/DBC/4</i> • Termin nadsyłania zgłoszeń: do 11.04.2025 • Zatwierdzenie zgłoszenia przez organizatora: do 11.04.2025 • Planowany termin rozesłania próbek: do 14.04.2025 • Doręczenie próbek do Uczestnika: do 25.04.2025 • Potwierdzenie otrzymania obiektów przez Uczestników – niezwłocznie • Raportowanie wyników badań: do 30.05.2025 • Potwierdzenie zaraportowania wyników badań przez uczestników – automatycznie w chwili wysłania • Sprawozdanie z badań: do 25.06.2025

12	Wszelkie informacje dotyczące metod lub procedur, potrzebne uczestnikom do przygotowania materiału do badań i przeprowadzenia badań lub pomiarów	Uczestnicy powinni analizować otrzymaną próbkę tak samo jak próbki badane podczas realizacji zleceń z KPBK.
13	Procedury dotyczące metod badań lub pomiarów, które jeżeli ma to zastosowanie, będą wykorzystane do badania jednorodności i stabilności obiektów PT/ILC oraz określenie ich żywotności biologicznej	Przed dystrybucją próbek do Uczestników wykonywana jest ocena jednorodności obiektów badań biegłości na podstawie losowo wybranych próbek gotowych do wysłania. Ocena dokonywana jest na podstawie wybranego parametru zgodnego z daną rundą. Metody obliczeniowe stosowane do oceny jednorodności obiektów badań są zgodne z normą ISO 13528:2015 Załącznik B. Wyznaczone zostają: • Wartości średniej ogólnej $\bar{x}$ • Odchylenia standardowe średnich z próbek s_x • Odchylenie standardowe wewnątrz próbek s_w • Odchylenie standardowe między próbkami s_s Próbki uważane są za wystarczająco jednorodne, jeżeli spełnione jest kryterium: $s_s \leq 0,3 \sigma_{pt}$ gdzie: s_s- odchylenie standardowe między próbkami, σ_{pt}- odchylenie standardowe do oceny badań biegłości. Metody obliczeniowe stosowane do oceny stabilności obiektów badań są zgodne z normą ISO 13528:2015 Załącznik B. Próbki uważa się za stabilne, jeżeli spełnione jest kryterium: $\bar{y}_1 - \bar{y}_2 \leq 0,3 \sigma_{pt}$ gdzie: $\bar{y}_1$, $\bar{y}_2$ średnie ogólne z wyników otrzymanych przed rozpoczęciem rundy i po jej zakończeniu, σ_{pt} - odchylenie standardowe do oceny badań biegłości.

14	Dokładny opis analizy statystycznej, która będzie stosowana	Do identyfikacji wartości odstających stosuje się test Grubbsa ($\alpha = 0,01$). Wartość przypisana x_{pt} zostanie obliczona jako średnia arytmetyczna z wyników uczestników z zastrzeżeniem, że odchylenie standardowe σ_{pt} zostanie wyznaczone metodą niezależną od wyników rundy (np. za pomocą modelu ogólnego). W przypadku gdy w badaniu biegiłości wykorzystuje się certyfikowany materiał odniesienia wartość certyfikowana dla danej cechy jest wykorzystywana jako wartość przypisana. Dla wszystkich wartości przypisanych na podstawie wyników uczestników, szacuje się niepewność standardową $u(x_{pt})$ zgodnie ze wzoru: $u(x_{pt}) = s/\sqrt{p}$ gdzie: s - odchylenie standardowe, p - liczba wyników po odrzuceniu wartości odstających. Jeśli spełniony jest warunek $u(x_{pt}) < 0,3\sigma_{pt}$ to wtedy niepewność wartości przypisanej jest pomijalna i nie musi być uwzględniana w obliczeniach a do zestawienia osiągnięć uczestników stosuje się wskaźnik z, wyrażony wzorem: $z_i = (x_i - x_{pt}) / \sigma_{pt}$ gdzie: x_i - wynik uzyskany przez uczestnika ILC x_{pt} - wartość przypisana; σ_{pt} - odchylenie standardowe do oceny biegiłości. Przyjęto następujące kryterium oceny wskaźnika z: $z \leq 2,0$ - wynik zadowalający $2,0 < z < 3,0$ - wynik wątpliwy (sygnał ostrzegawczy) $z \geq 3,0$ - wynik niezadowalający (sygnał do działania) W przypadku gdy warunek $u(x_{pt}) < 0,3\sigma_{pt}$ nie jest spełniony, wówczas do oceny wyników Uczestników stosuje się wskaźnik z' wyznaczony według wzoru: $z'_i = \frac{x_i - x_{pt}}{\sqrt{\sigma_{pt}^2 + u^2(x_{pt})}}$ gdzie: x_i - wynik uzyskany przez uczestnika x_{pt} - wartość przypisana; σ_{pt} - odchylenie standardowe dla oceny biegiłości; $u(x_{pt})$ - niepewność wartości przypisanej Wskaźnika z' interpretuje się w taki sam sposób jak wskaźnik z, stosując te same wartości krytyczne 2,0 i 3,0.
15	Źródło, spójność pomiarowa i niepewność pomiaru wartości przypisanej	Wartości przypisane oraz niepewności wartości przypisanej dla parametrów objętych badaniami, zostaną wyznaczone z wyników uczestników zgodne z PN-EN ISO/IEC 17043:2023. Zastosowane wyposażenie pomiarowo-badawcze jest nadzorowane metrologicznie zgodnie z wymaganiami.

19	Określenie zakresu w jakim zostaną opublikowane wyniki uczestników i wnioski wynikające z programu PT/ILC	Wyniki w formie sprawozdania otrzyma każdy Uczestnik badania. Koordynator gwarantuje uczestnikom poufność wszelkich informacji związanych z uczestnictwem w programie. Nazwy uczestników zostaną zakodowane. Każdy uczestnik zna tylko swój kod, który umożliwia identyfikację tylko swoich wyników. W przypadku laboratoriów urzędowych w rozumieniu Art. 25 Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, informacje o przeprowadzonych badaniach oraz uzyskanych wynikach zostaną przekazane Głównemu Lekarzowi Weterynarii.
20	Działania, które należy podjąć w wypadku zaginięcia lub uszkodzenia obiektów PT/ILC	W przypadku nie otrzymania obiektu badania w spodziewanym terminie, otrzymania uszkodzonej przesyłki lub otrzymaniu obiektu badania w stanie budzącym wątpliwość co do możliwości przeprowadzenia badań należy ten fakt niezwłocznie zgłosić koordynatorowi programu. Koordynator podejmuje decyzję o możliwości ponownego wysłania obiektu badań.

Imię i nazwisko	Data	Podpis
Sporządzili: <i>dr Iwona Matraszek-Żuchowska</i> <i>dr hab. Tomasz Śniegocki,</i> <i>profesor instytutu</i> <i>mgr Konrad Pietruk</i>	2025.04.03	
Sprawdziła: <i>mgr Iwona Szymanek-Bany</i>	2025.04.03	
Zatwierdził: <i>prof. dr hab. Piotr Jedziniak</i>	2025 -04- 04	